

nemlig der ikke noget i dette Øjeblik, naar undtages, at der staar en halv Høfde. Det vil saa meget mere være umuligt at faa dem det gjort forstaaeligt, som Begyndelsen til Udførelsen af disse mægtige, vanskelige og kostbare Arbejder netop gif ud paa en lige Deling mellem den nordlige og den sydlige Tange. Man begyndte med at bygge, saa vidt jeg erindrer i 1876, og i samme Aar opførte man 3 Høfder paa den sydlige Tange og 3 paa den nordlige. Derefter begyndte man saa med et nyt System, med et Slags Fantasthøfder, som man maatte sige sig selv ikke kunde nytte noget, nemlig Fastiner med en lille Betonblof paa hver Ende. Af den Slaags byggede man et omtrent lige stort Antal paa den nordlige og den sydlige Side, men de ere allesammen forvundne, og der staar nu kun enkelte Pæle tilbage som et Minde om, hvor disse Høfder have været, for øvrigt til stor Gene for Fiskerne, naar de i de mørke Aftener skulle lande med deres Vaade. Men alt er som sagt ellers forvundet undtagen den ene halve Høfde, der staar tilbage.

Det er dog ikke alene af den Grund, at jeg er imod, at man lader den nordre Tange støtte sig selv, det er ikke alene, fordi jeg vilde finde det urimeligt at slutte nu, efter at man har anvendt saa meget paa den sydlige Tange, men det er ogsaa fordi jeg er af den Mening, at man maa fikre den nordlige Tange, hvis man vil bevare den sydlige. Jeg taler egentlig ikke om at bevare selve Tangen, men om at bevare de overordentlige kostbare Høfder, som ere byggede paa den sydlige Tange, thi det er indlysende, at naar af de 2 Tanger, som staa under ganske lignende Paavirkning af Havet, den søndre bliver sikret ved kostbare Høfder, som vistnok ville kunne gøre en Del Nytte, og den nordre henligger aldeles ubeskyttet, vil Paavirkningen paa denne vedvare, derom kan der jo ikke være nogen Tvivl. Den Tange, som ikke er sikret, vil stedse vige mere og mere tilbage. Den vil ikke forsvinde, det er ikke det, der er Tale om, men den vil vige tilbage ind i Vindfjorden, og Resultatet vil blive, at Paavirkning af Havet paa det sikrede Punkt, hvor Høfderne findes, vil blive større Aar for Aar. Det viser sig allerede nu, at det er saa vanskeligt at bevare disse Bygningsværker, at jeg kan nævne, at en af Høfderne, en af de nyeste, som er bygget efter alle Kunstens Regler, for saa Aar siden, har i Aar krævet for at blive sat i Stand til sin tidlige Styrke, at der anvendtes over 300 Betonblofke for at bringe den i nogenlunde god Stand. Naar jeg nævner, at disse Betonblofke koste ca. 40 Kr. pr. Styk, vil man se, at der i Aar altsaa til

denne ene Høfde er blevet anvendt henved 12,000 Kr. blot til en almindelig Standfættelse, og man vil bedre forstaa, hvad dette betyder, naar jeg siger, at der gennemsnitlig til en Høfde medgaar af disse Betonblofke, som alle ere ens, omtrent 1000. At man altsaa i et enkelt Aar er nødt til at anvende indtil 300 Blofke, blot for at holde en Høfde nogenlunde i Stand, turde gøre det saa temmelig indlysende, at det vil være et overmaade vanskeligt og kostbart Arbejde at bevare dette store Bygningsværk. Jeg siger derfor, at hvis man vil vente at kunne bevare det i nogenlunde lang Tid, er det sikkert nok, at man maa forhindre Vortfæringen af den nordlige Vindfjordsstange.

Det forekommer mig for øvrigt — det nævnte jeg allerede i Begyndelsen — da jeg sagde: hvis man vil bevare Tangerne, at der kan være et andet Spørgsmaal at tage under Overvejelse, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt man ikke allerede nu vil erklære dette Forsøg paa Sikring af Vindfjordsstangen for at være i den Grad mislykket, at man vil opgive hele Planen som uigennemførlig. Dette Spørgsmaal kan meget vel tages op til en alvorlig Forhandling til Trods for de allerede udgivne 4½ Mill. Kr.; det indrømmer jeg, uden at jeg derfor i ringeste Maade vil sige noget, som har det fjerneste Spor af Bebrejdelse imod den Kommission, som i sin Tid har udfæstet Planen. Det vil jeg ikke, men tværtimod ligeoverfor Kommissionen anerkende, at naar den vilde opnaa, hvad den tilstøtede, nemlig Bevarelsen saa vel af Kanalen som af Tangen, kunde den næppe have baaret sig fornuftigere ad. Det var et overmaade vanskeligt Hverv, den havde, og den har efter min Mening i det mindste i een Henseende skilt sig særdeles godt derfra, idet det har vist sig, at Overflagen have været saa nøjagtige, at Planens Gennemførelse hidtil har kunnet ske uden store Overstridelser. Allerede dette er for mig et Bevis paa, at Kommissionen har vist god Omtanke. Men jeg har et noget andet Syn paa Sagen; end Kommissionen havde, i alt Fald dens Flertal. Jeg tør maasse nævne, at det staar for mig, som om Kommissionen ved det, den særlig har lagt Vind paa, og paa hvilket dens Forslag særlig har været baseret, det Forslag nemlig, der som bekendt gif ud paa at foreslaa Bevillingsmagten at anvende et Beløb af noget over 8 Mill. Kr. i alt paa Sikring af Vindfjordsstangen, har den vist, at den har haft et noget forfæret Syn paa, hvad Opgaven egentlig var. Efter min Mening havde et Mindretal i Kommissionen, den daværende Vandbygningdirektør Carlseu,